

РЕШЕНИЕ

№ 21133

гр. София, 19.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 65 състав, в
публично заседание на 11.06.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ванина Колева

при участието на секретаря Ирена Йорданова, като разгледа дело номер **4813** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), вр.с чл. 85, ал.1 и чл. 84, ал.3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на Х. Х. А., гражданин на С., [дата на раждане] г, с ЛНЧ [ЕГН], против Решение № 2852/31.03.2025г., издадено от председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ – МС), с което на основание чл. 75, ал.1, т.2 и т.4, вр. с чл. 8 и чл.9 от ЗУБ е отказано да му се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата се твърди, че решението е незаконосъобразно поради допуснати при постановяването му съществени нарушения на административнопроизводствените правила и противоречие с материалния закон. Според жалбоподателя, обжалваният административен акт е постановен в нарушение на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, анализът на изложената в решението обстановка в С. е формален и не кореспондира с личната му бежанска история. Органът не е изследвал обстоятелствата относно последното му местоживее в С. и в региона на страната, в който евентуално ще бъде върнат. Твърди, че председателят на ДАБ- МС в решението превратно е тълкувал решението на СЕС по дело С-465/07 и е направил незаконосъобразен извод, че не са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут. Моли съда да отмени решението на председателя на ДАБ- МС със законните последици от това.

Ответникът, председателят на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, изпраща административната преписка по издаване на оспореното решение. Подробни съображения за законосъобразност на обжалваното решение излага в писмени бележки. Моли съда да отхвърли жалбата.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и

доводите на страните, по свое убеждение и по реда на чл.235, ал.1 ГПК във вр. с чл.144 АПК, намира за установено от фактическа страна, следното:

С молба до ДАБ при МС с вх. № ПМЗ-В- 186/24.10.2024 г. на РПЦ - [населено място], Х. Х. А., роден на 15.01.1993г. в С., [населено място], обл. Д., гражданин на С., арабин по народност, вероизповедание - мюсюлманин сунит, семейно положение - неженен е поискал предоставяне на международна закрила. Самоличността му първоначално е установена въз основа на декларация по чл. 30, ал. 1, т.3 от ЗУБ. В хода на производството чуждия гражданин е представил лична карта в оригинал.

С писмо рег. № УП-7138/25.10.2024 г. началник отдел ПМЗ - В., РПЦ - [населено място], ДАБ-МС (л. 44), е изискал от Държавна агенция "Национална сигурност" (ДАНС) писмено становище по постъпилата молба за международна закрила. С писмо рег. № М-500 от 08.01.2025г. (л.29) иф директорът на специализирана дирекция "М" - ДАНС уведомява председателя на ДАБ-МС, че към момента ДАНС не възразява да бъде предоставена закрила на лицето в случай, че отговаря на условията по ЗУБ.

С Х. Х. А. е проведено интервю на 05.11.2024г., в което заявява, че е напуснал С. на 15.07.2024г. с помощта на трафикант, заминал за Турция, където останал 15 дни и нелегално влязъл в България. Два дни бил в гората, след това с кола стигнал до С., останал там 11 дни и с такси, автомобил и товарен камион стигнал до Румъния, където бил заловен и върнат България. Бил изправен пред съд на 30.08. 2024г. Тридесет и два дни пребивавал в затвора в [населено място]. Осъден е условно на една година и четири месеца лишаване от свобода. Заявява, че целта на пътуването му е била Германия, където има сестра с предоставен статут. В С. е живял в [населено място] на 50 км. от [населено място]. Там са родителите му и четири сестри. Има завършено полувисше образование информатика в [населено място] през 2011-2012г. До 2022г. е имал магазин на ремонт и продажба на телефони и лаптопи в [населено място] на 40 км от [населено място]. Като причина да напусне С. посочва, че трябва да помага на семейството си, защото е единствен син. Заявява, че търси спокойствие, мир и иска да започне нов живот. Бил е свидетел на сражения през 2022- 2013г. Чичо му и зет му били убити през 2013г. и 2014г., защото работели за Режима. Заявява, че не е бил арестуван, осъждан. Не е имал проблеми заради етническата си принадлежност или религията си, не е имал проблеми с официалните власти, армията или полицията в С.. Не е членувал в политическа партия или организация, във въоръжена групировка, религиозна организация, общност, секта. Не е бил заплашван той или семейството му. Не му е оказвано насилие. Не иска да се върне, за да не бъде задържан от Режима.

Със становище рег. № УП 7138 от 25.03.2025г. е предложено на председателя на ДАБ – МС да откаже предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на Х. Х. А..

С оспореното в настоящото производство Решение № 2852/31.03.2025г., председателят на ДАБ – МС, на основание чл. 75, ал.1, т.2 и 4, вр. с чл.8 и чл.9 от ЗУБ, отказва да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на Х. Х. А.. Приел е, че твърденията му не съдържат информация за осъществено спрямо него преследване по смисъла на чл. 8, ал. 2 - 5 от ЗУБ във вр. с чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, както и риск за бъдещо такова. С оглед на заявената от него бежанска история е направил извод, че в конкретния случай не се установяват опасения за сигурността на живота на молителя в С., които да са относими към признаване на качеството му на бежанец и предоставяне на закрила по смисъла на чл. 8 от ЗУБ. Приел е и че не се установяват положителни предпоставки и липсват данни за отрицателни предпоставки по чл.8, ал.7 и 8 от ЗУБ и е отхвърлил искането за предоставяне на статут на бежанец като неоснователно. Въз основа на събраните доказателства в хода на проведеното административно производство и въз основа на изложената от кандидата бежанска история, административният орган е заключил, че не може да се приеме, че сирийският

гражданин е напуснал страната си на произход поради реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, не са налице и данни, че е заплашен от изтезание или унижително отнасяне или наказание, поради което не са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут по чл.9, ал.1, т.1 и т.2 от ЗУБ. По отношение на основанията по чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ в решението, след като се е позовал на информацията за обстановката в С., изложена в справка с вх. № МД-02-159/14.03.2025г., изготвени от дирекция “Международна дейност” при ДАБ-МС и е съобразил Решение на СЕС от 17 февруари 2009г. по дело С-465/2007г., както и тълкуването на понятието “посегателство” в чл.15, б. “в” от Директива 2004/83/ЕО относно минималните стандарти за условията за предоставяне на статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила, административният орган е приел, че не може да се направи обоснован извод, че в момента е наличен вътрешен или международен въоръжен конфликт на цялата територия на С. и не във всички части на страната е налице безогледно насилие. Председателят на ДАБ-МС е направил преценка, че в конкретния случай няма добре обосновани опасения от преследване и индивидуализиране на заплахата за живота на кандидата, за да са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, безогледното насилие в С., според решението, не е изключително. Заключил е и че за търсещия международна закрила липсват предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут по смисъла на чл. 9, ал. 6, тъй като не е посочил член от семейството му да има предоставен хуманитарен статут в Република България. В заключение е приел и искането за предоставяне на хуманитарен статут за неоснователно.

Като част от административната преписка е представена справка, изготвени от дирекция “Международна дейност” на ДАБ- МС относно актуалната обществено-политическа обстановка в С. с вх. № МД-02-159 от 14.03.2025г.

В хода на съдебното обжалване от ответника са представени допълнително справки, изготвени от дирекция “Международна дейност” на ДАБ- МС с вх. № МД-02-262/ 19.05.2025г. Относно актуалната обществено-политическа обстановка в С. към 19.05.2025г., с вх. № МД-02-160 / 14.03.2025 и с вх. № МД-02-194/03.04.2025г. относно отбиване на военната служба и относно наказанията на лицата, неявили се на военна служба. Последните две справки съдът счита за неотносими към предмета на спора, доколкото жалбоподателят заявява, че като единствен син не подлежи на военна служба.

При така приетото за установено, настоящият съд прави следните правни изводи:

Решението е постановено от компетентен административен орган – председателя на ДАБ при МС, съгласно чл.48, ал.1, т.1 от ЗУБ.

Заповедта е издадена в писмена форма, при спазване на административнопроизводствените правила, при правилно прилагане на материалния закон и в съответствие с неговата цел.

От приетите и неоспорени по делото доказателства се установява, че жалбоподателят е информиран писмено на разбираем за него език за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ). Преди провеждането на интервюто е дал съгласието си, заявил е, че няма пречки за провеждането му, по време на интервюто му е била дадена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си на заявления от него език, като за целта е бил осигурен превод. След провеждане на интервюто текстът на протокола му е преведен на разбираем от него арабски език, удостоверил е с подписа си, че няма възражения по него. В съответствие с изискването на чл. 73 ЗУБ, молбата е била разгледана индивидуално, като на кандидата е била дадена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно и не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на твърденията си.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон.

Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Правилен е изводът на административния орган, че изложените от лицето причини не представляват материалноправно основание по смисъла на чл. 8, ал. 1 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Законосъобразен и обоснован е изводът на административния орган, че заявените от жалбоподателя обстоятелства не могат да бъдат свързани с нито една от причините за преследване посочени в закона.

В настоящия случай правилно ответникът, изхождайки от фактите от изнесената пред него бежанска история, възприема извод за липса на такова преследване, което да се обосновава по някоя от причините, посочени в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. В бежанската история няма нито един обоснован фактически довод за проявен спрямо оспорващия акт на преследване от страна на официалните власти в С., която се явява страната по произход за търсещия закрила. Няма нито един наведен довод от жалбоподателя, че същият е обект на преследване в С. и от някоя друга организация. В действителност в бежанската история няма доводи за такова релевантно преследване, нито се обосновава наличие на реална опасност от бъдещо такова в страната му на произход по някоя от причините, които се сочат в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ.

В проведените интервюта той изрично заявява, че не е бил обект на преследване от държавата, партии или организации или недържавни субекти, не е нямал проблеми, свързани с религията, която изповядва или с етническата му принадлежност. От бежанската му история става ясно, че е напуснал С., по икономически и лични причини, за да помага на семейството си, тъй като е единствен син, за да може да работи спокойно и да започне нов живот. От събраните доказателства не се доказва наличие на преследване или основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическото му мнение и/или убеждение, поради което липсват законови основания на същия да бъде предоставен статут на бежанец. Доводи в тази насока не се излагат от жалбоподателя нито в жалбата, нито пред съда в проведените открити съдебни заседания.

Убийствата на чичо му и зет му са станали преди повече от десет години и пред съда жалбоподателят обяснява е са извършени от Режима, защото те са преминали към опозицията. Към настоящия момент Режимът не е на власт. Относно причините, поради което не желае да се завърне жалбоподателят посочва относно опасността да бъде убит от Режима. В интервюта изрично заявява, че целта му е била да стигне в Германия при сестра си и не е искал да остава в България.

По изложените съображения решението в частта, в която председателят на ДАБ-МС е отказал на основание чл.75, ал.1, т.2 от ЗУБ да предостави на Х. Х. А. на бежанец е законосъобразно и обжалването в тази част следва да бъде отхвърлено

Съдът намира за правилна и преценката на административния орган относно основателността на молбата за предоставяне на хуманитарен статут на основание чл. 9, ал.1, т.1 и т.2 от ЗУБ. Съгласно чл.9, ал.1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

В разглеждания случай жалбоподателят е напуснал доброволно, а не поради опасност да бъде осъден на смъртно наказание или екзекуция или пък да бъде подложен на изтезание или нечовешко или унизително отнасяне или наказание.

Третото обстоятелство, което обосновава извод за предоставяне на хуманитарен статут е това по чл.9 , ал.1, т.3 от ЗУБ - наличие на тежки заплахи срещу живота и личността на чужденеца като цивилно лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. При преценката за наличието на тези основания, следва да се съобрази задължителното тълкуване на чл. 15, буква "в" от Директива 2004/83/ЕО, дадено в Решение от 17 февруари 2009 г. по дело № С-465/07 /Meki Elgafaji and Noor Elgafaji vs Straatssecretaris van Justitie /на разширен състав на Съда на Европейските Общности, по отправено от холандска страна преюдициално запитване за приложението на чл. 15 б. "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета (приложимо и по отношение на действащата вече Директива 95/2011). В него е посочено, че съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи. Конкретизирано е, че съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава-членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. Също така, имайки предвид мотивите на решението по дело № С-465/07, въпреки че не е необходимо кандидатът да е персонално застрашен, за да се ползва от защита по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, то в колкото по-голяма степен кандидатът е в състояние да докаже, че е конкретно засегнат, поради фактори, свързани със специфичните му лични обстоятелства, толкова по-ниска степен на насилие е необходимо да бъде установена, за да му бъде предоставена субсидиарна закрила и съответно - колкото по-малко той е в състояние да покаже, че лично би бил обект на насилие, толкова по-голяма степен на насилие следва да бъде установена.

Сигурността на държавата по произход търпи непрекъснато развитие и промяна, като всеки решаващ орган или съд следва да отчита ситуацията такава, каквато е към момента на решаване на спора пред него. В този смисъл и доказателствата за действителното положение, от които да се направи извод за сигурността за живота на търсещия убежище, следва да са актуални.

В конкретния случай, за да отхвърли молбата за закрила, решаващият орган се позовава, както на твърденията в интервюто, така и на фактите, които се съдържат в справките за Сирийската арабска република на директора на Дирекция "Международна дейност" на ДАБ – МС. На основание чл. 21, т. 8 от Устройствения правилник на ДАБ при МС, дирекцията събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, включваща обща географска, политическа, икономическа и културна информация, информация за правната уредба и за спазването на правата на човека.

В случая се установява от представените справки, че след като жалбоподателят е напуснал С. в страната са настъпили сериозни обществено-политически промени. Според представената към административната преписка справка МД-02-159/14.03.2025г., на 27 ноември 2024г. различни бунтовнически групи от С. С., под

ръководството на ислямската група "Х. Т. ал. Ш." (Hayat Tahrir al-Sham, HTS), заедно с подкрепяни от Турция милиции, започват настъпление към региони под правителствен контрол и успяват да превземат големи територии. На 8 декември 2024г. водените от HTS бунтовници обявяват, че са влезли в [населено място] и обещава да изградят "родина за всички, включително всички сектори и социални класи". Б. А. се е оттеглил, отлетял е за Русия, където е получил убежище, а лидерът на HTS А. М. ал Г. е пристигнал в Д.. Представители на бившия сирийски режим продължават да се помиряват и да уреждат статута си с временното правителство в страната.

На 2 март 2025г., съгласно изявлението на сирийското президентство, новите власти в С. обявяват сформиранието на седемчленен комитет за изготвяне на конституционна харта за управление на прехода към демокрация. Новите власти са съсредоточени върху възстановяването на С. и нейните институции след отстраняването от власт на Б. А. на 8 декември 2024г. и на продължилото над половин век управление на семейството му и 13 години на опустошителен конфликт.

В бюлетина на ВКБООН от 7 март 2025г. се посочва, че към 06 март 2025г. около 301967 души са се завърнали в С. през съседни държави.

След провеждане на преговори Сирийските демократични сили (Syrian Democratic Forces, SDF) се съгласяват да интегрират своите военни сили и граждански институции в структурата на новото сирийско правителство. Ръководените от кюрдите SDF и Сирийският демократически съвет (SDC) се споразумяват да интегрират своите военни сили в армията на новото сирийско правителство.

В статия на BBC News от 09 март 2025г. се посочва, че лидерът на С. А. ал Ш. обещава да потърси отговорност на всеки, замесен в нараняване на цивилни след дни на сблъсъци, при които се твърди, че сирийските сили за сигурност са убили стотици цивилни от алаутското религиозно малцинство. На 13 март 2025г. временният президент на С. подписва конституционна декларация, обхващаща петгодишен преходен период, която урежда разделението на властите, съдебната независимост и гарантира правата на жените, свободата на изразяване и свободата на медиите. Сирийският президент обявява преходно правителство, назначавайки 23-ма министри в нов разширен и приобщаващ кабинет, в който са включени и представители на християнското малцинство. През март е приета и конституционна декларация, предназначена да служи като основа за междинния период, ръководен от А. ал Ш..

От представената пред съда справка № МД-02-262 от 19.05.2025г. се установява, че според бюлетина на ВКБООН към 8 май 2025г. около 481 730 души са се завърнали в С., считано от 8 декември 2020г, като с това броят на завърналите се в С. от началото на 2024 г. става 842 570 души и 1186147 вътрешно разселени лица са се завърнали по домовете си. ВКБООН и партньорите продължават да осигуряват основни услуги чрез разпределянето на нехранителни и основни хранителни стоки. Наскоро стартира платформата Syrialshome, насочена към подпомагане на завръщащите се лица.

На 13 май 2025г. президентът на САЩ Д. Т. заявява, че ще разпорежи отмяна на санкциите срещу Сития по молба на престолонаследника на С. арабия и се предприемат стъпки за възстановяване на нормалните отношения със С..

От изложеното в справките следва, че не са налице данни ситуацията в С. да сочи на наличие на "вътрешен въоръжен конфликт" по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, който да е до степен на безогледност и/или повсеместност, т.е. да обхваща цялата територия на тази страна, както и живота, и здравето на всеки цивилен, намиращ се на тази

територия, сам по себе да е изложен на реален риск от посегателство. Т.е. не се доказва наличие на такъв вътрешен или международен конфликт на цялата или на част от територията на Сирийската арабска република, който да се обхваща от разширенията, дадени в решението от 17.02.2009 г. на Съда на Европейските общности (С.) по тълкуването на чл. 15, б. "в" от Директива 2004/83 ЕО (отм.). В самото решение също има изложени доводи в насока степента на насилие в С. и специфичното положение на жалбоподателя. Въпреки наличието на безредици в някои региони, включително въоръжени сблъсъци, обстановката не достига до наличието на "вътрешен въоръжен конфликт" по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, който да е до степен на безогледност и/или повсеместност, т.е. да обхваща цялата територия на тази страна, както и живота, и здравето на всеки граждански намиращ се на тази територия сам по себе да е изложен на реален риск от посегателство.

Разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от ЗУБ уточнява, че тежките посегателства, изброени в ал. 1 на същата норма, могат да възникнат от действия или бездействия на държавен орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противодейства. Освен че административният орган не е длъжен да извършва преценка и излага изрични мотиви относно чл. 9, ал. 2 от ЗУБ, то и регламентираното в тази алинея уточнение е пряко свързано с ал. 1, по която в процесното решение е извършена надлежна преценка. При липса на други противопоставими доказателства, които да оборват фактическите изводи на ответника, съдът не може да обосновава извод за основателност на молбата за предоставяне на статут на сирийския гражданин по реда на чл. 9 от ЗУБ.

Не се установява да са налице и основания, визирани в чл. 9, ал. 6 и ал. 8 от ЗУБ, за да се приема извод за предоставяне на такъв статут.

При постановяване на решението не е нарушен и принципът "non-refoulement" (забрана за връщане). Посоченият принцип е установен от чл. 33 от Конвенцията за статута на бежанците и е възприет и в действащия в Република България Закон за убежището и бежанците (чл. 4, ал. 3). Установено е че чуждият гражданин не е бил принуден да напусне страната си на произход поради наличието на заплаха за живота или свободата му или опасност от изтезания, жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание. Тези факти не се оспорват от жалбоподателя в проведеното интервю. Ето защо, след като завръщането на жалбоподателя няма да застраши неговите живот и здраве и няма да го постави в опасност от изтезания или нечовешко отношение, не е нарушен и принципът "non-refoulement". Освен това следва да се има предвид и че, както посочва и ВКБООН, забраната за връщане, предвидена в чл. 33, параграф 1 от Конвенцията от 1951г., сама по себе си не предполага право на лицето да получи убежище в определена държава.

С оглед изложеното и като е приел, че не са налице основания по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорвания, административният орган е постановил правилно и законосъобразно решение. Последното мотивира извод за неоснователност на жалбата, която следва да бъде отхвърлена.

Водим от горното, на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, I отделение, 65-и състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Х. Х. А., гражданин на С., [дата на раждане] г, с ЛНЧ [ЕГН],

против Решение № 2852/31.03.2025г., издадено от председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: